

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

חקת

◆◆◆

שנת

תשפ"ג

◆◆◆

גליון 208

זאת חוקת ה"תורה"

זמן לא שמח

בתחילת תמוז מיד, אמר רבינו: כעת מתחיל חודש תמוז, ס'איז נישט אפריילאכע צייט - זה לא זמן שמח... ומפרש טעמא - הרי בחודש זה נזכרים באבילות בית המקדש... וכן התייחס הרבה לכך, שאנו נמצאים בפרשיות שיש בהם דברים "לא כ"כ שמחים..."

אין שמחה "כתורה"

אך מצד שני, ראינו עליו תמיד, שישנו דבר שלעולם ועד! יהי' שמח ומשמח, והיא "התורה הקדושה", פקודי ה' ישרים "משמחי לב".

ולא בכדי מודים אנחנו להקב"ה בכל יום, על החסד העצום "שנתן לנו את תורתו".

לימוד מהפרשה

ונראה מפרשת השבוע שני דברים, המלמדים אותנו גודל "ערכה של תורה, ועמלה".

א' "זאת התורה אדם כי ימות באהל", ואומרים חז"ל אין התורה מתקימת אלא במי שממית עצמו עליה.

והדבר השני, במי מריבה, שנצטוו משה ואהרן ודברתם אל הסלע ונתן מימיו, ומבואר במדרש דבר נפלא, מה זה "ודברתם", אמר לו הקב"ה "שנה עליו פרק אחד", דהיינו שילמד אצל הסלע פרק משניות או גמרא, ויתן מימיו. מוראדיג!

מאות אלפים - בשבוע!!

וראיתי בימים אלו, לשון מבהיל של מרנא החפץ חיים זצוק"ל בתורת הבית (פרק א'), וז"ל כאשר יתבונן האדם על כח הדיבור שנטע ה' בלשונו, ובו יוכל למצוא כמה "מאות אלפים" תיבות של תורה "בכל שבוע", שכל אחד ואחד הוא אבן טובה בפני עצמו וכו'.

והשתוממתי, האם חשבנו פעם איזה מספר עצום של מילים של תורה, אפשר להגיע - בשבוע אחד!! "מאות אלפים!!! [והחשבון פשוט, לפי מש"כ הח"ח - במקום אחר - שחישב שבדקה "אחת" אפשר לדבר "מאתיים מילים", נמצא בשעה יש "שתים עשרה אלף", ובעשר שעות "מאה עשרים אלף". ופעם ישב רבנו עם שעון, ויצא לו "מאתיים ארבעים" מילים בדקה אחת, ואמר שכנראה הח"ח חישב לפי דיבור רגיל.]

תביעה עלינו...

וכח של כל תיבה ותיבה, של תורה, הוא עד אין גבול.. כמו שהי' אומר רבנו, שעל ידי "מילה אחת - מצילים חיים" אדם!!

וכך אמר [בישיבת בין הזמנים בראש העין, ניסן תשס"ה], כתוב בגמ' במכות שיהודי אחד אכל אותו אריה, ואלויה הנביא לא רצה לבוא לרבי יהושע בן לוי, כי זה היה במרחק של שלוש פרסאות ממנו.

ורבי יהושע בן לוי היה צדיק כזה גדול כמו שכתוב בסוף המדיר שהוא נכנס חי בגן עדן, ולא רצה לצאת, וגם לא רצה לתת את הסכין למלאך המות, ומלאך המות התחנן שיתן לו את הסכין, ואמר הקב"ה שיתן לו כי צריך את זה לבריות.

יוצא שהוא היה כזה בן אדם שלא שמלאך המות שלט עליו, רק הוא שלט על מלאך המות, כזה אדם גדול היה! ובכל זאת פעם אחת קרה שמישהו בסביבתו במרחק של תוך שלוש פרסאות, אכלו אריה, אז היתה תביעה עליו, למה כי הוא היה צריך לעשות שגם זה לא יקרה.

יוצא שאם יש רח"ל תאונת דרכים, ואנשים נהרגים או נפצעים, יהודים, זה אשמה! כי אם היו יותר מתחזקים, יהודי אחד יותר היה ניצול, ועוד יותר היה ניצול.

כל מה שלומדים יותר תורה, עושים יותר מצות, זה מגין על הדור, זה מגין על הכל, וכל מה שלומדים עוד רגע, עוד שניה,

עוד מילה, זה הכל יוסיף.

שיכול להיות שעוד "מילה אחת" זה מציל יהודי אחד "שלא יהרג", או "שלא יהי' ח"ו נפצע", בשמים הכל מחשבים בדיוק, כל שניה! כל שניה מחשבים. ע"כ דבריו הנוראים.

מילה בלשון הקודש או

באידיש..

ובענין זה ראוי להביא ספק מעניין מרבנו, כפי שידוע מה שהביא הגאון מהירושלמי בריש מס' פאה דכל מילה של תורה היא קיום מצוה.

ויש להסתפק במי שמדבר בשפה אחרת כגון באידיש אם יאמר "מען טאר נישט", דבלשון הקודש זוהי מילה אחת - אסור, אך באידיש זה

תופס שלש תיבות, האם יקבל שכר על שלש מילים של תורה, או רק על מילה אחת, כיון שמשמעות הדברים בלשון הקודש זה רק תיבה אחת "אסור", וצ"ע.

שנה עליו "פרק אחד"

ונביא בע"ה מה שביאר רבנו, עפ"י המדרש הנ"ל, את החטא של "מי מריבה". ואמנם אין מקום להביא את כל הדברים בשלמותן, אך נביא את עיקרי הדברים.

וכך אמר: בפרשת חקת נכתבה הפרשה של מי מריבה, שנצטוו משה ואהרן ודברתם אל הסלע ונתן מימיו, ולבסוף הכה משה בסלע, ויצאו ממנו המים.

והתורה אומרת, ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל וגו' המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה' ויקדש בם. המפרשים האריכו לדקדק מה היה החטא בזה ונאמרו בזה הרבה פירושים ואלו ואלו דברי אלוקים חיים.

ניתן להשיג את הגליון

ברש"י 14 קומה 2 בניילונית ע"י הדלת

הכל "נס"

לא הראו את "כח התורה"

ולפי"ז הטענה הגדולה שאמר הקב"ה יען לא האמנתם בי להקדישני, היתה למה לא עשו שיבואו המים ע"י זכות התורה, דאמנם יש ניסים שעושה הקב"ה ע"י צדיקים, וזה ע"י שמכוין כונות לשם שמים פועל פלאי פלאות, אך נס כזה שהיה בא בלא כל כונות ויחודים, אלא עצם לימוד התורה היה עושה נס והיו רואים כי כח התורה הוא כ"כ גדול ועצום שגורם מהפך בבריאה, ובטלה כל הבריאה כולה, ויוצא מים מסלע רק ע"י "לימוד התורה לבד" בלי כל הוספה, קידוש ה' הזה גדול יותר מכל קידוש ה' אחר שעשו.

ומה שאחז"ל שהיו עושין ק"ו ואומרים מה סלע זה שאינו מדבר וכו' אי"ז משום דההכאה על הסלע ויצאו מים הוא נס פחות מדיבור אל הסלע, אלא משום דכשהכה בסלע נמצא שעשה פעולה בכונה כדי שיצאו מים, ועי"ז יצאו מים והוא נס גדול, אך הקידוש ה' הגדול הוא "להראות את כח התורה" דעל ידי שלומד פרק אחד עי"ז כל הבריאה כולה כאילו מתבטלת, דאין בריאה רק תורה! וכשיש תורה א"צ כל כונה, כדי להביא מים אלא לומדים תורה ויצא מים.

ונמצא לפי"ז דלא נעשו משה ואהרן על חטא שעשו שעברו דבר ה', אלא התביעה היא על שהיו יכולים לעשות קידוש ה' יותר גדול ולא עשו...

להפוך "לב האבן"

וסיים רבנו, והנה בודאי שעל ידי לימוד התורה שלנו לא נוכל לעשות שיצאו מים מן הסלע, אך מ"מ על ידי לימוד התורה יתחולל מהפך "בעצמנו", ונוכל ע"י יגיעת התורה להגיע כל אחד ואחד למה שיוכל להגיע.

ואף שלא נוציא מים מן האבן, אך לב האבן שבתוכנו יהפך ללב בשר. ובפרט בני תורה יש להם אפשרות לעלות ולגדול בלי סוף רק ע"י מעט עמל.

ויתן ה' שנזכה לעלות בתורה, ועי"ז נגיע למה שרוצה השי"ת מאתנו.

והנה עיקר הקושי בזה הוא על מה שאמר השי"ת יען לא האמנתם בי להקדישני, ופרש"י שאילו דברתם אל הסלע והוציא הייתי מקודש לעיני העדה, ואומרים מה סלע זה שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דבורו של מקום ק"ו אנו. ולכא' אינו מובן מה הפרש יש בין הכאה לדיבור, הא מצד הטבע כשם שדיבור אינו מוציא מים כך הכאה בסלע אינה צריכה להוציא מים, ומה שיצאו מים ע"י הכאה, ה' ג"כ נס גלוי, ולמה יש בזה פחות קידוש ה' ע"י הכאה. והק"ו שהיו עושים מדיבור, היו יכולים לעשות ג"כ מהכאה.

הרי "לא קיימו" ודברתם

עוד יש להבין למה כל הטענה לא היתה אלא על מה שלא הקדישו את שמו של הקב"ה יותר ע"י דיבור, ולא נזכר כלל תביעה על מה שלא קיימו את דבר ה', והרי הקב"ה אמר להם ודברתם אל הסלע, והם לא קיימו את זה אלא הכו בסלע, ולמה לא נתבעו על זה.

ולכא' זה חטא יותר חמור ממה שנתבעו על שלא הקדישו את שמו ית', דבזה לא עשו עבירה אלא שהחסירו מכבוד שמים שהיו יכולים לעשות, אך מה שלא קיימו את מה שצוה אותם ה' לדבר אל הסלע, זה הרי חטא, ולמה לא נזכר בשום מקום תביעה עליהם מחמת זה...

קיום רבבות עולמות

וכאן הביא רבנו, את מש"כ הגר"א שמכל דבור שיוצא מפי הקב"ה, נעשים פ"ה אלפים רבבות עולמות, וכלם מתקיימים ע"י מי שמקיים את המצוה, ומה שיותר מקיימים את דבר ה' יש יותר חזק לעולמות, ואע"פ שיש שאינם מקיימים מ"מ כיון שיש מי שמקיים את המצות ממילא יש קיום לכל העולמות האלו. אך כל זה הוא במצוה שנתנה לרבים, אבל מצוה שניתנה לאדם יחיד, והוא אינו מקיים ח"ו את המצוה, נמצא שכל המצוה נתבטלה לגמרי.

וא"כ כאן במי מריבה שאמר הקב"ה למשה ודברתם אל הסלע, והוא לא קיים דבר ה' "נתבטל כל הציווי ה'", וחמור הרבה יותר ממה שלא האמנתם בי להקדישני, דמ"מ נתקדש שם שמים על ידו במה שהכה את הסלע ויצאו מים, ולא נתבטל כל הענין, משא"כ במה שלא דבר אל הסלע הרי ביטל את דבר ה' לגמרי.

ע"י תורה, יוצאים מים..

וביאר, וז"ל הנה ידוע משאחז"ל דמשה רבינו נצטוו ודברתם אל הסלע אין הכונה שיאמר אל הסלע תן מים, אלא אמרו חז"ל (הובא בילקוט שמעוני) דאמר לו הקב"ה "שנה עליו פרק אחד" דהיינו שילמד אצל הסלע פרק משניות או גמרא ויתן מימיו.

ולכא' מה היתה הכונה, וכי אמר לו הקב"ה למשה שילמד תורה? והרי מרע"ה כל ימיו לא פסק פומיה מגירסא, ובתוס' בסוטה (דף כ"א א') כת' דסתם ת"ח תורתו אומנתו ועוסק בה ומהרהר כל שעה ואינו הולך ד' אמות בלא תורה, ואם סתם ת"ח כן בודאי מרע"ה לא היה אצלו אפי' רגע כמימריה בלי תורה, וא"כ למה צריך לומר שילך וילמד אצל הסלע. ולא היה הקב"ה צריך לומר לו ודברתם אל הסלע, אלא שילך אל הסלע, וממילא ילמד שם תורה.

וצריך לומר דבאמת לא נצטוו ללמוד תורה על יד הסלע, אלא אמר לו הקב"ה שאם רוצה שיצאו מים, זה יבוא ע"י שילמד שם תורה, וממילא יצאו מים, אך לא היתה כאן מצוה ללמוד תורה אצל הסלע, ולכן לא עבר בזה על ציווי ה', דלא נצטוו לדבר אל הסלע.

"אוהבים דבריה"

זהירות "חשמל"

ידוע כמה הקפיד מרן החזו"א זצוק"ל שלא להשתמש בשבת קודש בחשמל המיוצר ע"י יהודים. ואמר החזו"א לרבנו, שהלומד לאור "חברת החשמל", דומה ליושב ליד הגמרא, ועומד לידו "הודי, שמדליק גפרור אחרי גפרור רח"ל כדי שיוכל ללמוד..."

ויש לדעת, שבזמננו הדבר חמור בהרבה, כפי שאמר רבנו בשם מרן פוסק הדור הגר"ש אלישיב זצוק"ל, שבזמן החזו"א החשש ה' שלפעמים מתקלקל באמצע שבת, וצריך לתקן או להוסיף שמן וכדו', כמו שכתב החזו"א בספרו.

אבל כיום "כפי שהתברר עפ"י המומחים", ישנה תנועה כל הזמן, כי החשמל מיוצר ע"י פחם, ומוסיפים פחם בכל שעה "לפי הצריכה", וברור שיש חילול שבת רח"ל.

וראה בספר "חוט שני" למרן פוה"ד הגר"נ קרליץ זצוק"ל מכתב להבהיר דבר זה, שבזמננו חמור יותר, וגם שאין היתר במה שצריכים גם לפיקוח נפש, ע"ש.

ונהנה רבנו מהעצה של חשמל "סולארי", שאי"צ בזה "שום פעולה", וראוי לשבת קודש.

ואזכור כמה צער ה' לרבנו, כשראה פעם מנורה "קטנטונת", שבכפתור המדליק את האור במדרגות, והקפיד כל שבוע, להוריד את הכפתור הראשי של המדרגות, כדי שלא ידלק האור הקטנטן הזה...

ניתן להאזין מידי יום לדבר תורה בהלכה ואגדה

מרשכבה"ג רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל שנמסר ע"י

תלמידו החברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

בקו אילת השחר 0799-555555 שלוחה 7 ובקול הלשון

להערות והארות ולקבלת הגליון ניתן לפנות למייל - s31626532@gmail.com

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה.

ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.